

Raadsvoorstel

Voorstel aan de raad van de gemeente Dantumadiel

Jaartal + zaaknummer : 2026-207187
Raadsvergadering d.d. : 15 september 2026
Portefeuillehouder : Kees Wielstra / Tieme Heeringa
Programma : 6 Iepenbiere Romte
Programmaonderdeel : Gebouwenbeheer
Naam opsteller : F. Hettema
Onderwerp : Renovatie sporthal de Sikkemahal De Westereen
Begrotingswijziging : Ja

Voorgesteld raadsbesluit

De raad wordt voorgesteld de volgende besluiten te nemen:

1. een investeringskrediet ten behoeve van de renovatie van de Sikkemahal beschikbaar te stellen van € 1.457.400.
2. een Dumava subsidie van € 82.546 in mindering te brengen op het investeringskrediet.
3. af te wijken van de afschrijvingstermijn voor renovatie in de financiële verordening en af te schrijven in 15 jaar in plaats van 25 jaar.
4. de reeds beschikbaar gestelde investeringskredieten voor bouwkundige aanpassingen en energiebesparende maatregelen van de Sikkemahal van resterend € 46.844 en € 200.114 te laten vervallen.
5. Het gedeelte groot onderhoud in de renovatie à € 180.895 te dekken uit de voorziening groot onderhoud gebouwen.
6. Tijdens de sluiting van de sporthal het leerlingenvervoer ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de leerlingen van IBS 't Pompeblêd en CBS De Boustien te regelen en te bekostigen en een bedrag van € 50.000 hiervoor op te nemen in de begroting verdeeld over 2026 en 2027..
7. De financiële consequenties van de renovatie te verwerken middels een begrotingswijziging

Inleiding

De sporthal in De Westereen (de Sikkemahal) is gebouwd in 1988 en is aan vernieuwing toe. Diverse elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties werken niet meer of onvoldoende en dienen te worden vervangen. Daarnaast is het interieur van de sporthal gedateerd en zijn er de afgelopen jaren, als gevolg van een verouderde dakconstructie, diverse lekkages geweest. De sporthal moet daarom worden gerenoveerd.

Om de renovatie van de sporthal zo spoedig mogelijk in gang te zetten is op 4 augustus jl. door het college besloten de sporthal na de zomervakantie gesloten te houden en de eerste onderzoeken alvast in gang te zetten. Hierover zijn de belanghebbenden inmiddels geïnformeerd en is een persbericht verstuurd.

Voor de scholen wordt elders plek gezocht en de verenigingen worden daarbij ondersteund. Na besluitvorming zullen de voorbereidingen van de werkzaamheden snel worden gestart.

Bij de renovatie van de sporthal zal de dakconstructie van de laagbouw geheel worden vervangen en zullen diverse elektrotechnische en werktuigbouwkundige installaties zoals de volledige luchtbehandelings- en verwarmingsinstallatie duurzaam worden vernieuwd. Daarnaast zal de binnen- en buitenkant van de sporthal bij de renovatie worden aangepakt (o.a. schilderwerk en vloer- en wandafwerking en sanitair). Met de renovatie wordt verwacht dat de sporthal weer minimaal 15 jaar goed kan functioneren. De geschatte kosten voor de beoogde renovatie bedragen circa € 1.640.000 (incl. BTW), zie de vertrouwelijke bijlage 2 voor de budgetraming.

Beoogd effect

Met de renovatie van de sporthal blijft de sporthal (voor minimaal 15 jaar) behouden voor de Westereen en de scholen kunnen hun bewegingsonderwijs blijven uitvoeren. Daarnaast kunnen de verenigingen gebruik blijven maken van de sporthal voor hun sporten.

Argumenten

1.1. De technische staat van de Sikkemahal is in de afgelopen periode verslechterd.

We hebben als eigenaar van het gebouw tijdelijke maatregelen getroffen aan het dak en aan de installatie met als doel, tijd te maken voor een zorgvuldig besluitvormingsproces. Door de tijdelijke maatregelen kon de

hal volgens het oordeel van de gemeente nog een beperkte periode beschikbaar gehouden worden voor gebruikers. De scholen hanteren echter een ander afwegingskader. Zij hebben eind juni per brief aan de gemeente laten weten dat ze geen gebruik meer zullen maken van de hal vanwege de conclusies uit een zelf geïnitieerd onderzoek. Daardoor is in de vakantieperiode een urgente situatie ontstaan. Het college heeft in de vakantieperiode besloten om de hal na de zomersluiting niet meer open te stellen voor gebruik, maar in plaats daarvan de onderzoeken en voorbereidingen voor een ingrijpende renovatie in gang te zetten en tegelijkertijd de besluitvorming door de raad voor te bereiden.

1.2 Een technische en esthetische renovatie is volgens het college het meest voor de hand liggende scenario

Verlies van de sporthal ziet het college als zeer ongunstig voor het onderwijs- en verenigingsleven in De Westereen. Andersom acht het college nieuwbouw op korte termijn zowel in financieel opzicht als in uitvoeringscapaciteit momenteel niet realistisch. Met een grondige renovatie kan de sporthal weer 15 tot 20 jaar mee. Het college voelt zich gesteund door het coalitieakkoord, wat weliswaar geen raadsbesluit is maar waarin wel richting is gegeven voor renovatie van de Sikkemahal.

1.3 Er zijn een aantal grote technische ingrepen noodzakelijk.

De renovatie omvat onder meer de vervanging van het platte dak van de laagbouw, inclusief verbetering van de dakopbouw en isolatie. De werktuigbouwkundige en elektrotechnische installaties worden gemoderniseerd. Een nieuwe luchtbehandelingsinstallatie zorgt voor een gezond binnenklimaat, een hogere energie-efficiëntie en een betrouwbare bedrijfsvoering. Daarnaast wordt de drinkwaterinstallatie vernieuwd en aangepast aan de actuele regelgeving, inclusief voorzieningen voor legionellapreventie.

1.4 Naast de noodzakelijke technische werkzaamheden zal de sporthal ook een opfrisbeurt krijgen.

Naast de noodzakelijke technische vervanging is het belangrijk ook aandacht te besteden aan de uitstraling van de sporthal. Door de werkzaamheden integraal te bekijken, kan worden gekozen voor oplossingen die niet alleen technisch noodzakelijk zijn, maar ook bijdragen aan een aantrekkelijke, toekomstbestendige accommodatie. Daarbij dient het gegeven dat de hal inmiddels 40 jaar oud is, niet uit het oog te worden verloren. Een opfrisbeurt is cosmetisch en is dus niet te vergelijken met een nieuwe sporthal.

1.5 Met de renovatie zal de ook de nodige aandacht aan het verduurzamen van de sporthal worden besteed.

Bouwkundig zal het gebouw op diverse plaatsen voorzien worden van isolatiematerialen met een hogere isolatiewaarde en betere beglazing. En van die toegepaste isolatie(bouw)materialen wordt gekozen voor isolatie(bouw)materialen met een lagere milieuimpact mits het budget het toelaat, en de kwaliteit/levensduur minimaal gelijkwaardig is aan traditionele isolatie(bouw)materialen. Het gebouw wordt ook voorzien van de aanvullende nieuwe duurzame technische installaties voor verwarming, ventilatie en opwek van zonnestroom. Het gevolg van deze bouwkundige en installatietechnische maatregelen is dat hoeveelheid emissies van de benodigde energie voor bijvoorbeeld verwarming lager worden (waardoor de energiekosten ook lager worden).

1.6 Met de uit te voeren werkzaamheden kan de sporthal weer 15 jaar dienst doen.

Wanneer het gebruik van de locatie slechts voor een korte periode wordt voortgezet, zijn noodzakelijke investeringen financieel en maatschappelijk minder goed te verantwoorden. Door het gebouw voor langere tijd in gebruik te houden ontstaat een langere gebruikperiode waarover investeringen kunnen worden afgeschreven en verantwoord. Hiermee wordt kapitaalvernietiging zoveel mogelijk voorkomen.

1.7 In de reguliere begroting zijn voor de renovatie onvoldoende middelen beschikbaar.

Binnen de gemeentebegroting zijn geen alternatieve middelen beschikbaar. Voor de bekostiging van de renovatie zal de gemeenteraad daarom de benodigde middelen beschikbaar moeten stellen.

6.1 Het bewegingsonderwijs voor de leerlingen van de basisscholen dient gewaarborgd te blijven.

De gemeente is wettelijk verplicht om te zorgen voor goede voorzieningen voor het geven van bewegingsonderwijs. In de praktijk betekent dit dat de gemeente ervoor moet zorgen dat er binnen een bepaalde afstand (in dit geval 1 km) een zaal (met bijbehorende gymnastiekinventaris) aanwezig moet zijn om de benodigde gymlessen te kunnen geven. Is dit niet het geval dan zal de gemeente het vervoer hier naar toe moeten bekostigen. Nu de sporthal in de Westereen wordt gerenoveerd betekent dit dat de gemeente het leerlingenvervoer moet regelen en bekostigen.

6.2 In de reguliere begroting zijn voor het vervangend leelingsvervoer onvoldoende middelen beschikbaar.

Binnen de gemeentebegroting zijn geen alternatieve middelen beschikbaar voor de bekostiging van het leerlingenvervoer. De gemeenteraad zal daarom de benodigde middelen beschikbaar moeten stellen. Er moet nog overleg worden gevoerd met de schoolbesturen over het bewegingsonderwijs. Daardoor is nog

niet duidelijk wat de kosten worden voor het leerlingenvervoer. De gemeente is verplicht voor de bekostiging van het leerlingenvervoer zorg te dragen en voorgesteld wordt daarom om hiervoor kosten in de begroting op te nemen voor 2026 en 2027.

De Sikkemahal is gebouwd in 1988 en is toe aan een vernieuwingsslag. Door de staat van de hal zijn er in de afgelopen jaren diverse klachten binnengekomen vanuit de gebruikers en het uitstellen van de renovatie is niet meer te verantwoorden.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Een goedkopere variant van de renovatie van de sporthal is ook mogelijk.

Bij de renovatie zou er gekozen kunnen worden om alleen de strikt noodzakelijke werkzaamheden uit te voeren (vervangen installaties en dakconstructie laagbouw). Bij doorvoering van deze renovatie zal de sporthal nog minimaal 15 jaar goed functioneren. De sporthal zou dan echter niet esthetisch worden opgeknapt en bij deze variant zou dan de vloerafwerking, wandafwerking, nieuw sanitair en het schilderwerk buiten de renovatie worden gehouden. De geschatte investeringskosten voor dit scenario bedragen € 1.085.500 (incl. Btw).

In dit scenario blijft de sporthal echter qua interieur gedateerd en daarom wordt geadviseerd om bij het maken van dergelijke kosten ook esthetisch de sporthal op te knappen.

1.2 Een gerenoveerde sporthal is minder toekomstbestendig dan een nieuwe sporthal.

Een voorstel zou ook kunnen zijn om een geheel nieuwe sporthal te realiseren. Bij een nieuwe sporthal kan worden verwacht dat deze minimaal 40 jaar mee gaat. Ten opzichte van een renovatie van de sporthal is dit natuurlijk toekomstbestendiger.

Een nieuwe sporthal kent haar eigen uitdagingen en is een stuk duurder. De periode om een nieuwe sporthal te realiseren heeft echter veel meer tijd nodig dan het renoveren van de huidige sporthal. Dit betekent dan ook direct dat er veel langer vervoer zal moeten worden geregeld voor het bewegingsonderwijs van de scholen met de daarbij behorende kosten. Daarnaast kunnen de verenigingen dan veel langer geen gebruik maken van een binnensportaccommodatie in de Westereen. Ook staan er voor de komende jaren meerdere investeringen op de rol en de kosten voor de realisatie van een nieuwe sporthal lijken dan ook op dit moment niet verantwoord.

1.3 De realisatie van een nieuwe gymzaal zou ook voldoende zijn voor het bewegingsonderwijs.

Met het vervangen van de sporthal door een gymzaal in de Westereen zou ook worden volstaan om te kunnen voldoen aan de gemeentelijke verplichting ten opzichte van het bewegingsonderwijs. De bezetting van de sporthal in de Westereen is niet groot en mocht de sporthal worden vervangen door een kleinere variant (bijv. gymzaal) dan houdt dat in dat de korfbalverenigingen en voetbalverenigingen elders plek moeten vinden (mogelijk in Feanwâlden, Damwâld).

Bij de besluitvorming rondom de sporthal in Feanwâlden gold echter ook dat de bezetting niet groot was. Dit was voor het gemeentebestuur destijds echter geen reden om te kiezen voor een kleinere variant.

Van een nieuwe gymzaal kan worden verwacht dat deze minimaal 40 jaar mee gaat en ten opzichte van een renovatie van een sporthal toekomstbestendiger is.

Ook bij een nieuw te bouwen gymzaal geldt dat de periode om die nieuwe gymzaal te realiseren veel meer tijd nodig heeft dan het renoveren van de huidige sporthal. Dit betekent dan ook direct dat er veel langer vervoer zal moeten worden geregeld voor het bewegingsonderwijs van de scholen met de daarbij behorende kosten. Daarnaast kunnen de verenigingen dan veel langer geen gebruik maken van een binnensportaccommodatie in de Westereen.

6.1 vervoer bewegingsonderwijs

Binnen de gemeentebegroting zijn geen middelen beschikbaar voor de bekostiging van (vervangend) gymvervoer. De gemeenteraad zal daarom de benodigde middelen beschikbaar moeten stellen. Er moet nog overleg worden gevoerd met de schoolbesturen over het bewegingsonderwijs. Daardoor is nog niet duidelijk wat de exacte kosten worden voor het (vervangende) gymvervoer. De gemeente staat aan de lat voor de bekostiging van het (vervangende) gymvervoer.

Er worden gesprekken met de scholen, BV sport en Jobinder ingepland. Dan wordt (pas) duidelijk wat de exacte kosten zijn. Uitgaande van een periode tot de zomervakantie 2027 wordt ingeschat dat de kosten circa € 25.000 in 2026 en € 25.000 in 2027 zullen zijn.

Financiën

De totale kosten van de renovatie betreffen € 1.638.295 inclusief btw. Bij een renovatie is er sprake van een significante kwaliteitsverbetering (object blijft niet in dezelfde staat) waardoor een renovatie als investering in de financiële administratie opgenomen moet worden conform de notitie materiële vaste activa van de commissie BBV. Er zit echter ook een gedeelte groot onderhoud in de werkzaamheden die uitgevoerd worden. Dat gedeelte van € 180.895 kan uit de voorziening groot onderhoud bekostigd worden. De raad wordt voorgesteld om voor de renovatie een investeringskrediet van € 1.457.400 vast te stellen evenredig verdeeld over 2026 en 2027. De btw voor sporthallen is kostprijsverhogend waardoor de btw in deze bedragen zijn opgenomen.

Er is een Dumava-subsidie (subsidieregeling duurzaam maatschappelijk vastgoed) van € 82.546 die in mindering kan worden gebracht op het te activeren investeringskrediet. Daarnaast kunnen de reeds beschikbaar gestelde middelen voor energiebesparende maatregelen (circa € 200.000) en bouwkundige aanpassingen van de Sikkemahal (circa €45.000) komen te vervallen, doordat deze werkzaamheden binnen de renovatie worden uitgevoerd.

Het uitgangspunt bij het bepalen van de afschrijftermijn van activa is de verwachte economische levensduur. Met de investering wordt een levensduurverlening van 15 jaar verwacht. Dit wijkt af van de afschrijftermijn in de financiële verordening, waarin bij een renovatie van een gebouw uitgegaan wordt van 25 jaar. Het besluit tot een afwijkende maximale afschrijvingstermijn kan in individuele gevallen worden genomen door de gemeenteraad.

De structurele afschrijvingslasten van de renovatie (inclusief aftrek subsidie) zijn daarmee € 92.657 per jaar. De rentelasten zijn bij een rentepercentage van 1,02% (op basis van omslagrente 2029) € 14.024. De vrijgevallen kapitaallasten zijn €19.304 waarmee het structurele resultaatteffect van de investering € 87.377 is.

Voor het leerlingenvervoer wordt ingeschat dat deze in 2026 € 25.000 betreffen en in 2027 € 25.000. Deze worden eenmalig in de begroting opgenomen en gaan ten laste van het resultaat in de betreffende jaren.

Vervolg en planning

Na besluitvorming kan formeel met de aannemersselectie worden gestart teneinde de plannen (tekeningen en vergunning) en prijs concreet te maken zodat tot gunning kan worden overgegaan..

Na vergunningverlening kan worden begonnen met de uitvoering.

Naar verwachting zal de start van de werkzaamheden in maart 2027 kunnen starten; deze zullen zo'n 3 maanden duren. Een en ander is echter sterk afhankelijk van onder meer de aannemersselectie, prijsvorming en eventueel te verlenen vergunningen

Communicatie + Participatie

Het sluiten van de sporthal heeft gevolgen voor scholen, sportverenigingen en heeft inmiddels na het uitbrengen van het persbericht de nodige media-aandacht gehad; een zorgvuldige en proactieve communicatieaanpak is en blijft daarom nodig. Hiervoor is een kort communicatieplan gemaakt. Van dit communicatieplan is dan ook al gebruik gemaakt na de genoemde besluitvorming van 4 augustus jl. Het plan is als bijlage toegevoegd aan dit collegevoorstel.

Bijlagen

1. Communicatieplan
2. Kostenraming (vertrouwelijk)

Damwâld, 18 augustus 2026

Burgemeester en wethouders van de gemeente Dantumadiel,

de secretaris, T. Dijkstra

de burgemeester, drs. A. Haga

Raadsbesluit

2026 / 20262000000

De raad van de gemeente Dantumadiel,

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d 18 augustus 2026.;

Besluit:

1. een investeringskrediet ten behoeve van de renovatie van de Sikkemahal beschikbaar te stellen van € 1.457.400.
2. een Dumava subsidie van € 82.546 in mindering te brengen op het investeringskrediet.
3. af te wijken van de afschrijvingstermijn voor renovatie in de financiële verordening en af te schrijven in 15 jaar in plaats van 25 jaar.
4. de reeds beschikbaar gestelde investeringskredieten voor bouwkundige aanpassingen en energiebesparende maatregelen van de Sikkemahal van resterend € 46.844 en € 200.114 te laten vervallen.
5. Het gedeelte groot onderhoud in de renovatie à € 180.895 te dekken uit de voorziening groot onderhoud gebouwen.
6. Tijdens de sluiting van de sporthal het leerlingenvervoer ten behoeve van het bewegingsonderwijs van de leerlingen van IBS 't Pompeblêd en CBS De Boustien te regelen en te bekostigen en een bedrag van € 50.000 hiervoor op te nemen in de begroting verdeeld over 2026 en 2027.
7. De financiële consequenties van de renovatie te verwerken middels een begrotingswijziging

Aldus besloten door de raad van de gemeente Dantumadiel in zijn openbare vergadering
d.d. 15 september 2026

De raad voornoemd,
de griffier,

de voorzitter,

M. Jonker

drs. A. Haga